

# ESTA NEWS

Nr. 2 2013

A man with brown hair and blue eyes, wearing a blue cardigan over a white patterned shirt, is playing a violin. He is holding the violin with his left hand and the bow with his right hand. The background is a textured grey wall.

nico dezaire

Branschförbundet för kvalificerade  
violinbyggare och reparatörer

SVERIGES  
VIOLINBYGGARMÄSTARE

[www.violinbyggarmastarna.se](http://www.violinbyggarmastarna.se)



- Reparationer o nyttillverkning.
- Försäljning av instrument, stråkar o tillbehör.

[www.pederkallman.se](http://www.pederkallman.se)



Peder Källman  
VIOLINATELJÉ

Amiralitetsgatan 20, 414 65 Göteborg.  
031-14 24 03, 070-325 21 39

# NEWS

Publikation för medlemmar i Svenska Stråkläraryrket.

Ansvarig utgivare: Päivikki Wirkkala-Malmqvist  
Redaktör: Fredrik Ström

ESTA News  
c/o Fredrik Ström  
Ola Hanssonsgatan 4, 4 tr.  
112 52 Stockholm  
estanews@esta.se  
070-739 68 49

SSF och textförfattare har copyright på artiklar och inlägg. Eftertryck är endast tillåtet efter tillstånd och med angiven källa. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material. Innehållet i publikationen ger inte uttryck för centrala ESTA:s åsikter.

Medlemskap i SSF kostar 350 kr/år för aktiva och stödjande medlemmar, 100 kr/år för studenter och pensionärer.

Bli medlem genom att betala in avgiften på Pg 88 69 57-0 samt ange namn, adress, e-post, telefonnummer och instrument. Enklast görs detta via vår hemsida: [www.esta.se/ny\\_medlem](http://www.esta.se/ny_medlem). Medlemmarna ansvarar själva för att uppdatera sina kontaktuppgifter.

#### Annonspriser

storlek:	svartvit:	färg:
Helt uppslag	3 000 kr	4 500 kr
Helsida	1 800 kr	2 700 kr
Halvsida	900 kr	1 200 kr
Mindre	600 kr	900 kr

#### Manusstopp

1 september för nr. 3 2013.

## Svenska Stråkläraryrket

c/o Monika Jonasson  
Klintvägen 109 B  
973 32 Luleå  
sekreterare@esta.se  
www.esta.se  
Pg 88 69 57-0

Ordförande: Päivikki Wirkkala-Malmqvist  
Vice ordförande: Petra Hellqvist  
Sekreterare: Monika Jonasson  
Kassör: Johan Falk  
Övriga ledamöter: Catharina Grunér Kronqvist, Fredrik Ström, Stefan Waldemarson, Torbjörn Westman

Suppleanter:  
Karin Hans-Ers, Lars Jöneteg, Sara Toftgård

Hedersordförande: Harald Thedéen  
Hedersledamot: Kjell-Åke Hamrén

## European String Teachers Association

Centralt sekretariat  
Medlemssekreterare: Barbara Schmitt  
barbara.schmitt@bluewin.ch  
www.estastrings.org

President: Bruno Giuranna (IT)  
Vice president: Mark Lambrecht (BE)  
Kassör: Agnes Stein von Kamienski (DE)  
Övrig ledamot: Karen Valeur (DK)

#### Framsidan

*Nico Dezaire.*

*Foto: Willeke de Laat.*

5

Ordföranden

En djupt originell människa  
Anders Sparf till minne



6

En gåva till musiken  
Welinpriset 2013

7

8



Höstmötet 2013

**Material:**  
The Position Series  
Nico Dezaire Q & A  
Kortrecensioner  
Kommentar



10

20

Ta dig ton

22

Notiser



Jens Gösta Johansson

Maker, Restorer and Dealer of fine Violins, Violas and Violoncellos

Via Solaroletto 1 C, 26046 Solarolo Paganino, San Daniele Po, Cremona, Italien

Tel. Sverige: +46-709-166882 Tel. Italien: +39-348-7286046 www.studiorestauro.com info@studiorestauro.com



BED AND BREAKFAST

CASCINA VIOLINO

RELAXED COUNTRYSIDE LIVING

Kom och bo i vårt nyöppnade Bed & Breakfast på den Cremonesiska landsbygden, endast 20 minuter från Cremona. Våra gäster väljer att bo hos oss för lugnet och den sköna atmosfären. Lokalproducerat kallskuret och viner runt hörnet gör det till en helhetsupplevelse för kropp och själ. Strategiskt placerat för dagsturer till bl.a. Milano, Parma, Verona och Venedig. Idealt för inspirations resor, mindre konferenser eller en romantisk weekend.

VÄLKOMNA!

Località Solarolo Paganino 1, San Daniele Po, Cremona, Italien  
info@cascinaviolino.com +39349092541 www.cascinaviolino.com



Återigen dags för Idas sommarvisa: examenstid – betygsättning – utvärderingar – personalfester. Varje ord på listan väcker olika minnen och tankar hos var och en av oss. Våren är minst sagt känsloladdad.

Vad har vi lärare för känslor så här på försommaren 2013? Har läsåret varit väl med oss? Har vi fått den efterlängtnings utbildningen av våra arbetsgivare, har vi blivit bekräftade av våra kollegor och chefer – och våra elever, har vi bekräftat dem? Hur har det varit med variation, energi och tolerans?

Var och en äger sitt eget svar, men sett ur mitt perspektiv har en del bitar fallit på plats, som tur är, medan andra har fastnat rejält. Och några bitar kommer alltid att behöva förbättras.

Som ordförande i SSF känner jag dels ett visst tryck, dels en viss frustration när det gäller frågan om en lagstadgad musik/kulturskola. Varför är det så svårt att få till ett gediget underlag som skulle kunna leda till ett beslut? Som anhängare av en lagstadgad musik- och instrumentutbildning för våra barn och ungdomar ser jag förstasaken ytterst subjektivt. MEN kan det bli sämre än vi har det nu? Rädslan att bli styrd uppifrån i sin undervisning verkar vara en av orsakerna till att en del kollegor är tveksamma. Men vem styr oss idag? Mitt arbete som instrumentallärare i en kommunal verksamhet styrs av den kommun jag jobbar i, och av de folkvalda politiker som just nu sitter i den styrande politiska koalitionen. Nästa valperiod kan det bli en helt annan riktning i styrdokumentet! Vill vi bli styrda av sakkunnig expertis, och den kontinuitet som en statlig översyn har att erbjuda, eller av de kommunalpolitiker som agerar på lokal nivå?

OM vi hade en lagstadgad musik/kulturskola i Sverige skulle det nästan per automatik få till följd att lärarutbildningen till musik/kulturskolorna blev ett uppdrag för musikhögskolorna; just nu har musikhögskolorna endast uppdrag att utbilda instrumentallärare till gymnasiet estetiska verksamhet. Det är på musikhögskolorna man bäst kan forma läroprogrammet som i sin tur kan styra nivån på undervisningen i landet. Högskoleverket släpper inte igenom ett läroprogram som inte är målinriktat – målgruppen och innehållet skall vara tydliga. Vad vi just nu behöver i den svenska musikutbildningen är en väl genomtänkt och heltäckande utbildningsplan för ALLA nivåer. Då garanterar vi kvalitet i musikutbildningen och kan även i framtiden erbjuda våra barn möjligheten att lära sig spela ett instrument. Viktigt att tänka på är att en lagstadgad musik/kulturskola ska skapas genom ett gemensamt måldokument utformat av

oss sakkunniga – inte av politiker eller tjänstemän.

Just nu utreds frågan av SMOK, men det behövs många fler aktörer och inte minst en politisk vilja att följa de nordiska grannländernas exempel. VAD KAN VI GÖRA I SSF? Ta tag i pennan och skicka dina inlägg/bidrag/idéer, inte bara till ESTA News utan till dina politiker, din lokaltidning och...

Detta om frustrationer.

Den bit som skaver och alltid behöver förbättras är toleransen; jag har följt M. Zarembas artiklar om den svenska sjukvårdens affärsmodell som sliter ut både personalen och patienterna. Jag upprörs över detta och spyr galla över fel och brister, men det stannar där. Jag har följt artiklar om det ökande tiggeriet i Sverige och sett fler och fler som sitter i tunnelbanan med tomma muggar. Istället för att bli

irriterad på alla argument borde jag kanske visa större tolerans och ta reda på varför (den ofta unga) människan sitter där. Det är lätt att gå förbi med oseende ögon, och det är lätt att skylla ifrån sig. Tolerans är ett lätt ord att skriva! Vad finns det för strategier för oss enskilda medborgare att möta dessa utmaningar? Något att fundera på under den stundande sommaren.

Även om sommarlovet krymper för oss lärare år för år, och återhämtningstiden blir alltför kort, hoppas jag att vi alla kan njuta av vila, fylla på våra reservoarer och återses till hösten med allt det roliga och spännande vi har att se fram emot! 28 augusti startar ESTA-konferensen i Oxford, där man kommer att ta emot ungefär 300 ESTA-medlemmar. Du hinner fortfarande anmäla dig! ([www.esta2013.org](http://www.esta2013.org)).

SSF:s jubileumsår 2013, som startade på ett så strålande sätt i Malmö i januari, fortsätter. I samband med höstmötet kommer vi att erbjuda alla våra medlemmar en stråkorkesterhelg med Pirkko Simojoki från Finland. Pirkko träffade vi i Malmö och det gav mersmak, så nu kommer hon att jobba med oss och presentera stråkorkestermaterial på alla nivåer. Följ hemsidan där all information kommer att läggas ut inom kort. Och den efterlängtnings nya hemsidan är äntligen på sin slutspurt – följ [www.esta.se](http://www.esta.se) på nätet och var med när den dyker upp.

En skönklingande och avkopplande sommar till er alla önskar

*Päiviikki Wirkkala-Malmqvist*  
ordforande@esta.se



# ORDFÖRANDEN

# En djupt originell människa

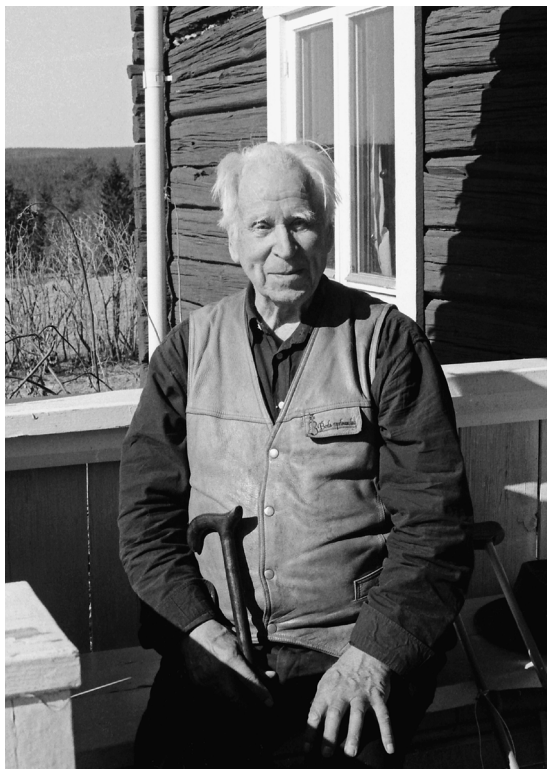
## Anders Sparf till minne

Vår hedersmedlem Anders Sparf har lämnat oss för gott. Han gick ur tiden den 15 februari vid 97 års ålder.

De av oss som träffade, och i olika grad lärde känna, Anders kommer emellertid att minnas honom länge än. Han var nämligen en djupt originell människa, dessutom en framstående musiker, spelman, forskare och pedagog. Han tänkte på sådant som de allra flesta av oss aldrig tänkte på. Med nutida språkjärgong var han en av dem som ägde förmågan att "tänka utanför boxen". Som tänkare på musikens område var han i många avseenden långt före sin tid.

En gång i mitten av 1990-talet ringde han en kväll och frågade om jag hade en aning om på hur många sätt det gick att spela fyra sextondelar. När jag ärligt svarade att jag inte hade en aning, bad jag honom att förklara frågan lite närmare. Den redogörelse som sen följde, om hur han under långt mer än ett halvsekel försökt förstå varför det låter som det låter när man gör på ett visst sätt, fick mig att inse att jag lyssnade till en mycket respektingivande man. Det han ringde för att tala med mig om handlade om riktning i musiken, det vill säga den slags riktning en melodifras tar när man gör på ett visst sätt på sitt instrument. Och varför vi uppfattar frasen som vi gör. Han menade att det var en viktig fråga, som vi som spelar och undervisar har anledning att fundera över. För sin egen del hade han inte nöjt sig med att fundera på saken, det hade snarare blivit ett livslångt forskningsprojekt och nu var han i färd med att sätta sina "upptäckter" på pränt. Eller "sammanställa", som han sa.

Han undrade därför om jag, som var ordförande i Svenska Stråkläraryrket, kunde tänka mig att vid något tillfälle ge honom möjlighet att berätta lite mer om sina upptäckter för en större



*Anders Sparf 2003.  
Foto: Joel Bremer.*

grupp stråkpedagoger. Och om Stråkläraryrket kunde vara betjänt av att så småningom få ett exemplar av den skrift han var i färd att färdigställa. I den mån någonting sådant någonsin kan bli färdigt, minns jag också att han sa i tillägg.

Ett för mig tidigt minne av Anders härrör från den internationella ESTA-kongressen på Ingesundsmusikhögskola 1991. Han hade i ett telefonsamtal just fått veta att hans dator hemma på Lidingö bar sig konstigt åt.

– Det låter ju inte bättre än att den har fått virus, sa han och såg uppriktigt orolig ut.

Ja, han övervägde rentav att avbryta sin kongressnärvaro och resa hem för att ta itu med problemet. Huruvida han åkte eller inte minns jag inte, men jag minns alldeles tydligt vilket intryck det gjorde på mig att någon vid hans ålder (76 den gången) var beredd att åka hem för att programmera om sin dator. De flesta andra, åtminstone så tidigt som 1991, skulle förmodligen ha slagit ut med armarna i en uppgiven gest och konstaterat att datorer som inte fungerar som de ska är ett riktigt gissel.

Min egen bekantskap med Anders var helt och hållet kopplad till Stråkläraryrket, jag träffade honom bara i sådana sammanhang. Men vi talades vid per telefon många gånger. Det var för övrigt under min ordförandetid som han blev hedersmedlem, inte minst för att han med sina "upptäckter" hjälpte oss andra att bättre förstå vidden av musikens betydelse i människors liv. Musiken var för honom glädje och djup i en sällsamt skön förening.

Anders tillhörde en gammal spelmansläkt i Rättvik och var en av grundarna av Rättviks spelmanslag. Med åren blev han hedersmedlem också i Dalarnas spelmansförbund. Han mottog för övrigt även Zornmärket i guld, spelmansrörelsens allra finaste utmärkelse. Sin utbildning till violinpedagog fick han vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Vi minns med stor värme och saknad vår hedersmedlem Anders Sparf. Få har som han förenat spelglädje, uppfinningsrikedom och outsinlig nyfikenhet.

*Kjell-Åke Hamrén*  
SSF-ordförande 1994–2002

# En gåva till musiken

## Welinpriset 2013



Jan Dahlkvist och Per Welin.

Ingrid och Per Welins pedagogpris 2013 förärades kontrabasisten och pedagogen Jan Dahlkvist. Utdelningen ägde rum 21 maj i Kungliga Musikaliska Akademiens ledamotssal. Det var en sedvanligt högtidlig sammankomst, men i år präglad av sorg och saknad med anledning av Ingrid Welins bortgång 13 april.

Jan Dahlkvist är kontrabasist i Sveriges Radios Symfoniorkester och arbetar som kontrabaslärare

### Prismotivering:

Jan Dahlkvist är en entusiastisk kontrabasnörd i ordets bästa bemärkelse. Vid sidan av sitt heltidsjobb som kontrabasist i Radiosymfonikerna är han sedan årtionden också verksam som oförtröttlig kontrabaspedagog. Som sådan inspirerar och vägleder han ungdomar att börja, övergå till och fortsätta spela kontrabas. Han stimulerar dessutom sina elever att alltid ha roligt i sitt musicerande. Jan har grundat och lett kontrabasensemble och -orkestrar, arrangerat otaliga musikstycken och övningar, fått fram instrument i alla storlekar och reparerat vid behov – allt för att stödja sina elever. Han har även utbildat sig utomlands för att utveckla och förbättra sin egen undervisningsmetodik. Kort sagt, Jan Dahlkvist sprider en osannolik kontrabasglädje omkring sig!

Mottagarna av Ingrid och Per Welins ungdomsstipendier 2013 (från vänster):

Adriana Isaku (violoncell), Johannes Schantz (violin), Julia Biegniewska (violin), Filip Graden (violoncell) och Albin Uusijärvi (viola).

på Lilla Akademien i Stockholm. Han har också delat med sig av sina kunskaper vid många av Svenska Stråklärförbundets arrangemang, senast vid Stråkdagarna i Malmö i år.

Den som vill läsa mer om Ingrid och Per Welins unika insats för unga svenska stråkinstrumentalister, såväl som pedagoger, instrumentbyggare och kompositörer, kan läsa John Hubers nya bok "En gåva till musiken – en svensk erfarenhet". I den beskrivs Ingrid och Per Welins arbete med Welinfonden insatt i ett större kulturellt och historiskt sammanhang, och där får också ett stort antal stipendiater möjlighet att berätta vad hjälpen betytt för deras musikaliska utveckling. Boken finns att köpa på [cdon.se](http://cdon.se).



Ingrid Welin till minne. Bilden är från den minneskonsert till Ingrids ära som hölls i Eric Ericsonhallen i Stockholm 26 maj. Medverkade gjorde ett tjugotal Welinstipendiater.



# HÖSTMÖTET 2013

STOCKHOLM 21–22 SEPTEMBER

Inspirationshelg med



PIRKKO  
SIMOJOKI



Stråkorkestermaterial från nybörjarnivå och uppåt  
Colourstrings – orkestermaterial  
Tips och idéer till orkesterledare

Vi spelar materialen tillsammans så ta med instrument.

Kursen är gratis för medlemmar i Svenska Stråkläraryrket.  
Ickemedlemmar betalar 500 kr.  
Fika ingår, övriga måltider bekostas på egen hand.

Stråkfest på lördag kväll! OBS! Endast föränmälan.

Anmäl dig senast **8 september** med blanketten på nästa sida  
eller via [www.esta.se](http://www.esta.se).

SSF 40 ÅR





# Anmälan till Inspirationshelg med Pirkko Simojoki

Stockholm 21/9 kl. 10.00 – 22/9 kl. 16.00

Namn:

Adress:

E-post:

Telefon/Mobiltelefon:

Medlem i Svenska Stråkläraryrket: Ja / Nej

Instrument:

Kommer du på stråkfesten lördag 21/9 kl. 19.00? Ja / Nej  
(200 kr. exklusive dryck, betalas kontant på plats.)

Vegetarisk mat:  Allergier:

Frågor?

Kontakta Päivikki Wirkkala-Malmqvist 073-567 96 50 (ordforande@esta.se) eller  
Monika Jonasson 070-627 59 51 (sekreterare@esta.se).

Lokal, schema etcetera meddelas via mejl. För uppdaterad information se även [www.esta.se](http://www.esta.se).

Anmälan skickas till: [sekreterare@esta.se](mailto:sekreterare@esta.se) eller Monika Jonasson, Klintvägen 109 B, 973 32 Luleå.  
Anmälan är bindande.

## HÖSTMÖTET 2013 – SSF 40 ÅR



# Bäst i test

## Nico Dezaire: The Position Series

**The Position Series av Nico Dezaire är som den perfekta julklappen. Den som man inte visste att man verkligen behövde. Det gick att leva utan den – men plötsligt är allt så mycket enklare.**

Lägespel är en av de centrala delarna i violintekniken, och det är märkligt att det har dröjt så länge innan det kommit ett material som både tar ett strukturerat helhetsgrepp om problematiken, känns samtida och är musikaliskt väldigt tilltalande. Anledningen till att the Position Series lyckas beror på Nico Dezairens mångsidighet: han är både violinist, pianist, kompositör, musikteoretiker och pedagog. Men framför allt så kan han kombinera pedagogens känsla för klarhet och struktur med musikantens spelglädje och intresse för olika musikstilar.

Det finns ett antal material som fokuserar på enbart lägespel. Dessutom finns naturligtvis lägespelsstudier inbakat i violinskolor, etydböcker och pedagogiskt skriven repertoar, så det går bra att sy ihop sitt eget lägespelsmaterial från olika källor. Men med the Position Series så känns det inte längre nödvändigt.

Ett i Europa beprövat material för lägespelsstudier är Erich och Elma Dofleins violinskola, där del tre (svensk översättning och bearbetning av Joel Hedén 1963) behandlar andra och tredje läget, och del fem (svensk översättning av Sven Karpe och Torgny Höjer 1974) fokuserar på spelet i de högre lägena. Det är ett väl strukturerat material, där man först bekantar sig med det aktuella läget och sedan i tur och ordning tar sig an olika typer av lägeväxlingar.

Det som var nyskapande med Dofleins violinskola, och som gör att många delar av den är högst användbara även idag, var samarbetet med dåtidens kompositörer som Bartók, Hindemith och Genzmer, samt att mycket av repertoaren var i duettform. Del tre och fem innehåller en hel del duetter, men musikaliskt är det ofta bedövande tråkigt – väldigt lite Bartók och väldigt mycket Rode, Ries och Kayser. Progressionen är snabb, och styckena är förutom lägespel belamrade med en mängd andra tekniska svårigheter. Böckerna är väl värda att studera och plocka bitar ur, men doften av damm går inte att skaka av sig. Om man vill ha ett material av ”den gamla skolan” kan man i så fall lika gärna gå hela vägen tillbaka till Ševčíks opus 1 och opus 8, som i sina brutala lägeväxlingssekvenser ändå har en form av pervers charm.

Bland mer moderna, renodlade lägespelsmaterial hittar vi exempelvis Moving Up/Moving Up Again av Sheila Nelson, Shifting av Yaakov Geringas och A Tuneful Introduction to the Third/Second Position och Position Changing for the Violin av Neil Mackay. Här är materialet mer varierat, men det finns ingen CD som instuderingshjälp, och de rör sig inte ovanför tredje läget. Många nöjer sig säkert med det, och låter det högre lägespelet utvecklas via skalor, etyder och repertoar. Men det finns betydande fördelar med att mer strukturerat göra sig bekant med världen ovanför sargkanten, framför allt för a prima vistaset och därmed snabbheten i att tillägna sig nytt material.

The Position Series har sju delar. Den första delen, Position 3, kom ut 2002 och den senaste, Position 6, 7 & 8, publiceras i sommar. Det som skiljer serien från andra material är framför allt tre saker.

### Strukturen

Strukturen i the Position Series är mycket tydlig; varje avsnitt har ett tydligt fokus och en lättläst och överskådlig notbild. I Position 3, till exempel, får eleven först lära sig tredje lägets toner på en sträng i taget, och sedan över två strängar. Varje avsnitt inleds med en kort övning av det aktuella tonförrådet eller skalan, följt av tre till fem melodier. I några enstaka melodier får eleven även känna på några enkla lägeväxlingar, förklarade i en förberedande övning. Den tydliga indelningen gör det lätt att, om man vill, ta avsnitten i en annan ordning, och att hitta tillbaka och repetera eventuella svårigheter.

Ett sådant upplägg kan tyckas självklart, men i många andra böcker har författaren svårt att ta en sak i taget, och överblicken försvåras av otydliga kapitelindelningar och hoptryckta notbilder. I många fall finns det också en ängslan att materialet inte ska vara tillräckligt musikaliskt intressant, vilket man försöker dölja genom att infoga en massa stråk, artikulation och dynamik. Vilket bara gör att eleven tappar fokus på själva lägespelet. I the Position Series har Nico Dezaire reducerat övriga musikaliska markeringar till ett minimum, och överlåter åt pedagogen att lägga till det den eventuellt tycker saknas.

Strukturens betydelse är särskilt tydlig i Position Shifts. Boken är indelad i tre kapitel: lägeväxlingar mellan första och tredje läget, lägeväxlingar

**TECHNIQUE III**

sliding from a lower finger to a higher one while you are changing to a higher position; and from a higher finger to a lower one while you are changing to a lower position

**EXERCISE D**

© Copyright 2005 by De Haske Publications BV

15

**CD 17 18 SADNESS**

N. Dezaire

sliding from a lower finger to a higher one while you are changing to a higher position; and from a higher finger to a lower one while you are changing to a lower position, with slurs and separate bows

**CD 19 20 THE ELEPHANT**

C. Saint-Saëns (1835-1921)

sliding from a lower finger to a higher one while you are changing to a higher position; and from a higher finger to a lower one while you are changing to a lower position, with slurs and separate bows

© Copyright 2005 by De Haske Publications BV

16

mellan första och andra läget och lägeväxlingar mellan alla tre lägena. Inom varje kapitel går Nico Dezaire igenom sju olika lägeväxlingstekniker:

1. Lägeväxlingar via lösa strängar.
2. Lägeväxlingar med samma finger.
3. Lägeväxlingar från ett lägre finger till ett högre finger på vägen upp och tvärtom ner.
4. Lägeväxlingar på samma ton (fingerbyte) på en sträng.
5. Lägeväxlingar från ett högre till ett lägre finger på vägen upp och tvärtom ner.
6. Lägeväxlingar på samma ton (fingerbyte) på olika strängar.
7. Oktaver och lägeväxlingar mellan olika strängar.

Varje teknik inleds med en förklarande lägeväxlingsövning, varpå följer ett antal melodier och ibland kompletterande övningar för specifika svårigheter. Lägeväxlingar som inte har inkluderats i de förberedande övningarna är blåmarkerade i melodierna. (Det innebär bara att den förberedande övningen inte innehöll en lägeväxling mellan just dessa toner, tekniken är dock densamma). Antingen kan man använda Position

*Exemplarisk struktur ur Position Shifts.*

*Lägeväxlingar med teknik nr. 3 från första till tredje läget.*

**Text: Fredrik Ström**

Shifts från början till slut, men Nico själv föreslår att, som alternativ, istället arbeta utifrån de olika lägeväxlingstyperna: att öva den första tekniken i alla tre kapitel, för att sedan i tur och ordning ta sig an de övriga teknikerna på samma sätt. Fördelen med det är att det inte blir ett uppehåll med andra läget under den tid eleven arbetar sig igenom det första kapitlet.

I de senast utgivna böckerna i serien har det tillkommit grafiska lägesöversikter samt utskrivbara pianostämmor som pdf. Eftersom många av melodierna fungerar alldeles utmärkt att spela på konsert, så är det ett ytterst värdefullt tillägg.

**CD:n**

Material med demoinspelningar och ackompanjemang på en medföljande CD är ingen nyhet, men av någon anledning så är det betydligt ovanligare för tekniska material. Ett av de stora problemen med lägespel är intonationen, och att eleverna kan öva melodierna med ackompanjemang hemma är ovärderligt. Särskilt effektivt är det att med hjälp av ett dataprogram (Transcribe! eller liknande) sänka hastigheten på ackompanjemangen, så att eleverna kan ha glädje av dem under hela instuderingen.

## Repertoaren

Äntligen ett material med rejäl variation: klassiskt, folkmusik, jazz, blues, pop, rock, hiphop och techno. En del är transkriptioner och arrangemang, men mycket av materialet har Nico Dezaire skrivit själv – och det är ofta de styckena eleverna tycker bäst om. Inspelningarna är lika varierade, med allt från harp- och pianoackompanjemang till full orkester, rockband och technobeats. Ackompanjemangen är inspelade på synthesizer, men Nico spelar alla stämmorna själv vilket gör att inspelningen ändå har en levande känsla. Och fiolstämman i demoversionen är förstås ”äkta”; i de tidigast utgivna böckerna spelar Nico själv fiolstämman, i de senare har han överlåtit det åt Jo Vercruysse.

The Position Series är ett digert material, men kombinerat med förberedande lägeväxlingsövningar och skalor så får eleverna en stabil grund för att kunna använda hela greppbrädan. Den tydliga strukturen gör dem tekniskt och teoretiskt medvetna, och variationen på repertoaren och ackompanjemangen gör resan mot stallet både inspirerande och dammfri.

## Position 1

Första läget är också ett läge. Position 1 innehåller 38 övningar för första lägets olika grepp, sju övningar med skalor och treklanger i både dur och moll samt 68 melodier. Det är ingen bok för absoluta nybörjare; eleven bör först kunna spela och läsa noter med grepp 1, rytmer upp till åttondelar, taktarterna 2/4, 3/4, 4/4, 2/2 och 6/8 samt detaché och legato.

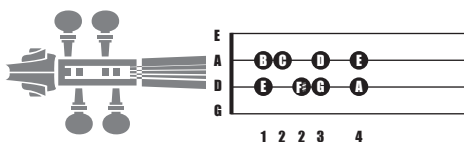
I första kapitlet, ”Fingersättningar på en och två strängar”, får eleven gå igenom de fyra grundläggande greppen separat, men även kombinera dem på ett strukturerat sätt: först diatoniskt (till exempel grepp 1 på D-strängen och grepp 2 på A-strängen) och sedan kromatiskt (grepp 1 och 2 blandat). I det andra kapitlet, ”Skalor och treklanger upp till tre kors- och b-förtecken över fyra strängar”, följer skal- och treklangsövningar och stycken i både dur och moll.



*Ur Position 1:  
Kombination av grepp  
1 och 2: först diatoniskt,  
sedan kromatiskt.*

### COMBINATION FINGERING 1 AND 2 (DIATONIC): NOTES ON THE D AND A STRING

First, name the notes in the exercise



#### EXERCISE



#### CD 1 51-52 LICKS AND RIFFS

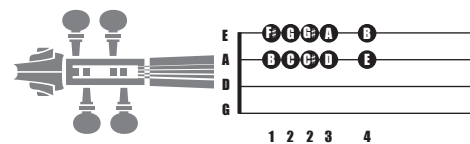
Nico Dezaire



32 © Copyright 2012 by De Haske Publications

### COMBINATION FINGERING 1 AND 2 (CHROMATIC): NOTES ON THE E AND A STRING

First, name the notes in the exercise



#### EXERCISE



#### CD 1 53-56 JOHN HENRY

American folksong, arr. Nico Dezaire



34 © Copyright 2012 by De Haske Publications

### Position 3 + Position 2

Dessa två delar består av tio respektive tolv övningar samt 27 enkla melodier var, som i de nya lägena bara använder kombinationen helt – helt – halvt tonsteg. Enkelheten möjliggör en tidig start med lägespelsstudier utan att offra kvaliteten på musiken.



### Position Shifts

22 övningar och 36 stycken för att lära sig alla olika typer av lägeväxlingar och öva dessa i kombinationer mellan första, tredje och andra läget.



### Position 3, 2 & 1/2

Denna del är en fortsättning på Position 3 och Position 2 och innehåller 14 övningar i tredje och andra läget, tre övningar i halvläge och 32 melodier. Boken utgår från skalor och treklanger upp till tre kors- respektive b-förtecken i både dur och moll. Melodierna har samma svårighetsgrad som i Position Shifts men här utan lägeväxlingar.



### Position 4 & 5

Här fortsätter vi upp till fjärde och femte läget, men även lägeväxlingar mellan dessa och de tre första lägena. Eleven får lära sig fjärde läget på en sträng i taget, över två strängar och i olika lägeväxlingskombinationer – först med första och tredje läget och sedan med första och andra läget. Andra halvan av boken behandlar femte läget efter samma mönster.



### Position 6, 7 & 8

Kommer ut i sommar och tar itu med sjätte, sjunde och åttonde läget enligt samma struktur som Position 4 & 5.



*The Position Series*  
och andra material av Nico Dezaire  
finns att köpa på [www.dehaske.com](http://www.dehaske.com).  
Se även [www.nicodezaire.com](http://www.nicodezaire.com).

### Biografi

Nico Dezaire är författare till 62 notmaterial, utgivna av de Haske/Hal Leonard.

Nico är född 1965 i St. Oedenrode i Nederländerna. Vid sju års ålder började han spela piano för sin mor, Ans Dezaire-Toirkens, och vid tio års ålder började han ta fiollektioner för Annie Milder. Redan under den här tiden skrev Nico korta kompositioner, framför allt för piano.

Nico Dezaire studerade violin, violinmetodik och musikteori vid Brabantkonservatoriet i Tilburg. Han var stämledare för andraviolinistämman i European Philharmonic Orchestra i Bryssel 1984–1991, och turnerade med denna i Nederländerna, Belgien, Frankrike och Spanien. Han hade samma position i stråkorkestern Sebastian Strings som leddes av hans lärare Katy Sebestyen, andreviolinist i Haydnkvartetten.

Nicos allt större intresse av undervisning ledde under hans sista studieår till kontakt med förlaget de Haskes nystartade avdelning för pedagogiskt material. Hans första publikationer för de Haske kom ut 1991: *My First Violin Duets*, *My First String Ensemble* och *Four Aphorisms for Piano Solo*, opus 2. Samma år vann han kompositionstävlingen Graaf Unico van Wassenaar med sin komposition *Dialogue*, som sedermera framfördes av the Dutch Wind Ensemble och violinisten Peter Brunt.

1998 började Nico Dezaire arbeta för de Haskes pedagogiska avdelning. Tillsammans med kollegor som Jan de Haan, Jaap Kastelein, Gunter Van Rompaey, Jos van den Dungen och Ronald Slager ligger han bakom en stor mängd pedagogiska stråkmateriel. Ett av dessa är hans egen the Position Series för violin och viola som fått ett mycket positivt mottagande världen över.

Vid sidan av sitt arbete som författare och utgivare av notmaterial arbetar Nico Dezaire som violin- och teoripedagog och som introduktionsföreläsare vid konserter av många professionella orkestrar, till exempel the Brabant Orchestra.

# Hur är läget?

## Q & A med Nico Dezaire

### About Nico Dezaire

**It says in your biography that you received your first piano lessons from your mother. Is she a piano teacher? Was there a lot of music in your home/family?**

Yes, my mother is a professional piano teacher; I studied at the same conservatory, in Tilburg, as she did. As a child I heard her playing the piano for several hours a day, and I heard her pupils playing in our living room. Besides that, my mother introduced me to classical music by playing records of pieces like Peter and the Wolf and Beethoven's Violin Concerto, which she has told me I could listen to over and over as a five-year old.

**How did you become interested in playing the violin?**

My mother thought, besides having piano lessons, it would be a good idea for my brothers and me to learn a melodic instrument. So my brothers Jeroen and Stefan started playing the flute and clarinet respectively, and I started taking violin lessons at the age of ten. My mother had a colleague and friend who was a violin teacher and with whom she had formed a duo. After one lesson in which I could try the instrument, we decided to start violin lessons.

**What materials did your teacher/s use when you were learning the violin?**

Materials that were common at that time (the seventies and eighties): Ševčík, Crickboom, Metz, Wohlfahrt, Sitt and the concertinos of Rieding, Seitz, Portnoff and Kückler.

**When did you decide to have music as a profession? Was it an easy choice? If you were not doing this, what would you do?**

Since I was a child I had always wanted to become a musician, so there was really no other option. If I had not been able to be a musician, I would be doing something with languages (French) or history.

**You play the violin, viola, piano and guitar. Any other instruments? Do you consider the violin to be your primary instrument?**

I studied violin and music theory at the conservatory, so my main instrument is the violin. However, I started learning music on the piano, and for my music theory exam I also had four years of piano lessons at the conservatory, so the piano is a close second instrument. The guitar is a hobby instrument

for me; I have had some jazz guitar lessons, and I played for three years in a symphonic rock band (electric guitar, electric violin and keyboards).

**You studied at Brabant Conservatory. Where is it and what was it like studying there?**

The Brabant Conservatory is nowadays called Fontys Hogeschool voor de Kunsten and is situated in Tilburg in the south of Holland. During my years as a student it concentrated on music and dance, but it is now also the home of many other art forms. I liked it very much, it had all the facilities for the education I needed. The combination of studying the violin, chamber music and music theory was a great basis for my musical future. Especially the study of music theory, where I learned how to compose in different (mostly classical) musical styles of all ages. I had four different teachers; all of them specialized in different areas (middle age and renaissance counterpoint, 17–18th century harmony and counterpoint, 20th century composing styles and general analysis). They made me aware of the differences in musical styles and formed my analytical skills.

**When and why did you become interested in teaching?**

I started teaching during my studies at the conservatory, and the learning process and the contact with pupils directly fascinated me. I really enjoyed (and still enjoy) teaching!

**On your website it says that you developed a violin teaching method while teaching at the Centre of Music and Dance in Valkenswaard. What does that method consist of? Has it served as the basis for your different materials?**

Working at The Centre of Music and Dance was my first opportunity to learn how to teach the violin. I started to search for "balance" in certain ways: learning technical skills versus having pleasure in playing, playing from sheet music as well as learning by ear, combining classical music with popular styles and so on. I think these forms of balance indeed serve as the basis of my books, especially in the balance between exercises and fun pieces and between different musical styles.

**Have you always been interested in writing music? How much do you compose that is not primarily for educational purposes?**

From the moment I started playing the piano at seven, I have always tried to make my own compositions. I have written pieces for orchestra, choir, wind ensemble, piano solo etcetera, but most of my work is for educational purposes, especially

after 1998 when I started working at de Haske. If there should come a time when I have no ideas left for educational books to realise, I will switch back to composing concert music and maybe film music. But I have no idea when that will be... at the moment I want to concentrate on educational books and music.

### How did your work for de Haske come about?

For my teaching exam, I wrote 100 arrangements of traditional and classical themes. One of my teachers, the Dutch composer Cees Schoonenbeek, was one of the leading composers of wind music at de Haske. He advised me to send my arrangements to them, since they were starting an educational department and were searching for composers and arrangers. This resulted in my first publication, "My First Violin Duets", and then some other books followed. In 1998 de Haske asked me to become an external string editor for them.

### Where do you work, besides at de Haske?

For three years now I have had my own company, "Violinatics", in which I organise all of my musical activities like teaching, conducting, writing music books, and giving concerts.

### What type of students do you have?

I have students of all ages, from 6 years old to 85: beginners, advanced amateurs, adolescents who want to be prepared for a conservatory; but also less ambitious students. I think this mix is very advantageous when writing my books; they are by no means "ideal students" and hence suitable to try out new materials and ideas on.

### You are also an "introductory speaker" for professional orchestras. What does that entail?

Since 1991, I have been giving introductions to concerts with professional orchestras like the Brabant Orchestra and the Gelders Orchestra. During half an hour before the start of



the concert, I give the audience illustrative information on the composers, the pieces and the circumstances under which they were written. I play fragments of the music from a CD, or I play some themes or significant motives on my violin. So I am trying to help the audience to be able to listen to the music on another, deeper, level.

### How do you have the time to be so productive?

I have a lot of energy and drive to do things I like or find important. I organise all my activities as well as possible, I try to divide my time between my work and my wife and family, and I work out regularly to keep in shape. I have a lovely wife, Willeke, who always supports me in a fantastic way.

## About the Position Series

### When and why did you decide on making the Position Series?

Actually there was no plan to write a whole Position series. I planned to write modern alternatives to the second and third position books I had used so far, which I thought were not very motivating for my students. The original goal was to write Position 3, starting in 2001, followed by Position 2 and Position Shifts. These books became very successful and I decided to expand, resulting in a series with Positions 4 & 5, Positions 3, 2 & 1/2, Position 1 and this year, Positions 6, 7 & 8. I also produced versions for the viola.

### What were your ideas when starting on the series? Did they change during the working process?

I wanted my books to have a good structure, a balance between exercises and attractive pieces, a mix of musical styles including modern popular styles, a gradual progression and the use of a CD as an extra teaching tool. Later changes were the adding of graphical overviews of the different fingerings,

appearing for the first time in Position 3, 2 & 1/2 (2010), and printable piano accompaniments, appearing in Position 1 (2012). If there will be an opportunity to make reprints, I would like to add overviews of fingerings and printable piano parts to all the Position books. Position 6, 7 & 8, which will be released this summer, will have both overviews and printable piano parts, like Position 1.

**The pieces are in a great variation of styles; do you yourself listen to/play music in all these styles? Any favourite artists or genres?**

From childhood, I have always had an interest in different musical styles. I play classical violin and piano, but electric violin, electric guitar and keyboards as well. I always learn a lot about music and its structure by listening analytically. I play different musical styles, but not all. My favourites are classical music and rock music (1960–1980). Favourite composers/artists are Schubert, Haydn, Queen and the Eagles, and my favourite violinist is David Oistrach.

**In what order do you use the Position books? At what ages?**

I start with Position 1, then Position 3, Position 2, and Position Shifts. After, or during, Position Shifts I use Position 4 & 5 or Position 3, 2 & 1/2 or all three books together. Finally it's time for Positions 6, 7 & 8.

I use the books with all students, from young children (7–8 years old) to older students. Elderly students also like the mix of musical styles, which sometimes surprises me. On the other hand, after a life full of classical music, it is refreshing to play other styles as well, isn't it?

**What materials do you use with students before and together with Position 1?**

I use a combination of different books of other authors (for example Bruce Chase's "50 lessons, introduction to violin") and books by myself, like Violin Fun and My First Violin Duets.

**The books introducing a new position always start with the E string. Is there a specific thought behind that? (Many of my pupils have a tendency to mess up their left hand position on the E string...)**

The reason lies in the fact that the E string provides the new, higher notes, which motivates the student to learn a new position. I started with this idea in Position 3, the first book I wrote in the series. After that, I used the idea in the other books as well. It gives unity and recognisability to the structure of the books.

The feel of the hand on the string should be the same on every string, by positioning the left elbow more to the left or right, so the angle of the fingers on the string should be the same on each of the four strings. Every string has its own problems, but this also depends on the pupil.

**In Position 1 and Position 3, 2 & 1/2 the scales and triads sometimes go a few notes above the scale's top note, sometimes not. What's the idea behind that?**

In some cases only one octave is possible within a certain tonality and position, two octaves would go too high. To be able to cover more than two strings of this tonality I expand the scale to the fifth note, so you have one octave and half an octave extra. But the tonic is always repeated when the second (half) octave is reached, so the player is well aware of what is the base of the scale, the tonic.

**Except for Position Shifts, what other exercises do you use in teaching position changes?**

I give various motoric/pure technical exercises without and with the violin. Simon Fischer inspires me with his "Basics", for me the violin Bible, but it is too difficult for children and beginners, so I adapt certain ideas. Some other ideas: playing songs with just one finger on one string. Or playing a three-note song in positions 1–2–3–4–5 to notice the decreasing distance between the fingers. Another idea: playing a scale with one finger on one string and noticing the decreasing distance between the fingers, as well as the effect on the distance between the bow and the bridge. I also use improvisations and echo exercises with a limited number of notes in different positions, with or without accompaniment.

**What are, in your experience, the most difficult aspects of position playing/changing?**

Good intonation of course, but also the reading of the notes. For this, it is important for teachers to start in time with the education of playing in positions. To compare violin with cello pupils: it always seems to be more natural for cello pupils to play in positions. The materials used in cello lessons go sooner into positions, simply because of the fact that cellist can play less different notes with four fingers in the first position, so they just have to shift upwards sooner to reach higher notes. The effect is even greater with young bass players: it is quite normal to play in seven positions after one or two years of lessons. The fact that a violin pupil has a relatively large register in the first position has resulted in lots of violin books and concertos neglecting positions, especially the second position, which is still avoided by a lot of amateur players. This is a shame, because it can be so useful! The books Position 3 and Position 2 use very simple songs to make it possible to learn these positions in an early stage of the learning process, just after some experience has been gained in the first position. But one has to explain to the pupils the advantages of these positions, since most of the notes can also be played in the first position. The usefulness of position playing is just less obvious to them than to beginning cello or bass pupils!

**What have been your major sources of information/inspiration in making the series?**

I studied a lot of materials by other authors, for example the books of Mackay, Geringas ("Shifting"), Holmes ("above the



first position”), Sandor, Doflein and others. I have a large collection of violin methods and books at my home from different times and ages.

#### **What was the most difficult aspect of making the series?**

The pieces and arrangements of the Position books are always built on the notes, scales and type of shift I want to teach. You can find a lot of songs using tetra chords (a half scale), the result of four fingers on a string in any position. After a while though, it became increasingly difficult to find songs built on this tetra chord (whole-whole-half note), and more and more I had to compose my own songs consisting of only three or four tones. The idea of a composition always originated from the note material I wanted to teach and train, and this sometimes proved difficult, having to find logical notes within the restrictions.

#### **Will Position 6, 7 & 8 be the last instalment in the series?**

I guess so; there are seven violin books in the series now. I am planning to write some technical books in the future, for right and left hand separately, and then it will be possible to explore other kinds of position training like I mentioned above. I am also planning to make a viola version of Position 1 this or next year.

#### **How much do you try out your materials on students before publishing?**

Some of my books are totally tried out with students, others partially and others not at all. Sometimes I am pretty sure of the way students will respond, because I have used certain aspects before, in other cases I feel the need to try things out. It depends on the material, if there are totally new ideas it is really necessary to get feedback from students and colleagues. My ensemble materials are always practiced with my own ensembles before publishing.

#### **Do you have any persons you go to for advice?**

Yes, especially my wife, she hears my new compositions and arrangements for the first time in my music room. Also other teachers, from abroad or in my neighbourhood, who I know through the Internet, and my colleagues at de Haske.

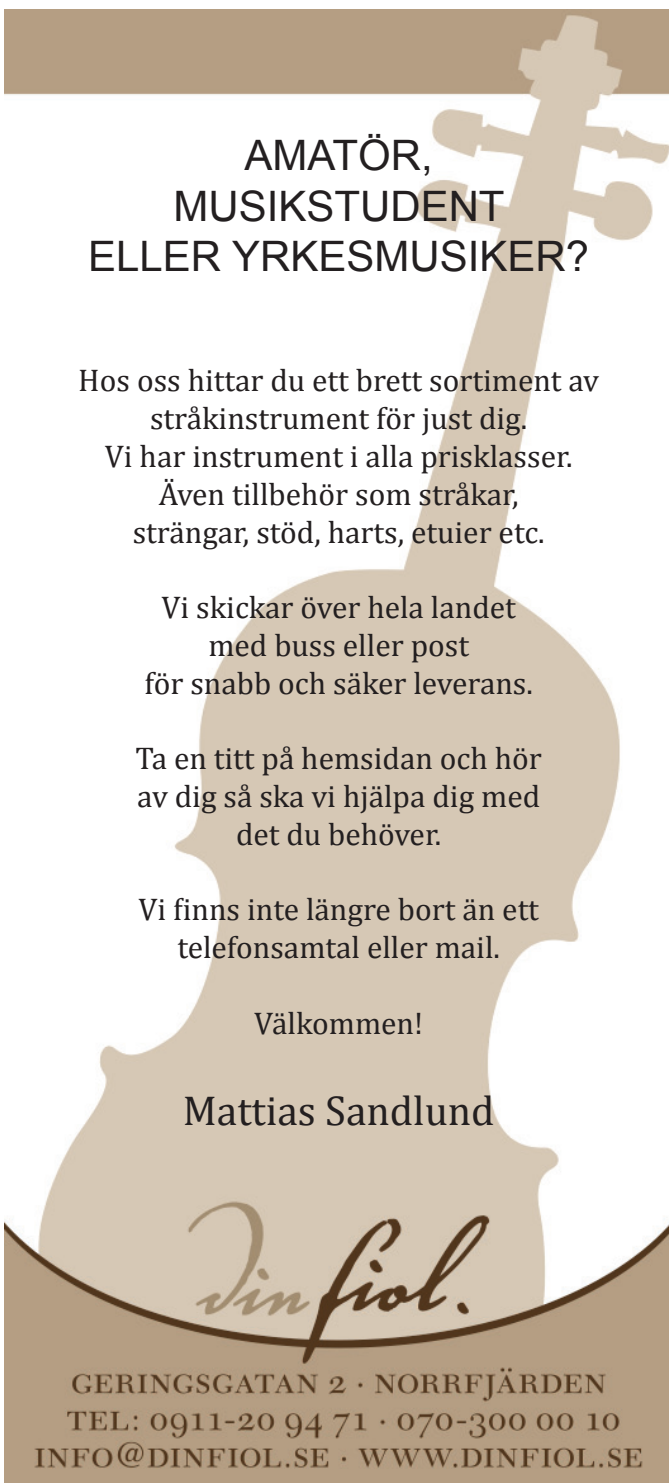
#### **Have you thought about writing a violin school in the more traditional sense (without it having to be traditional)?**

At the moment I am working on a violin method, consisting of two books for absolute beginners, in which I am combining learning the violin with and without sheet music. It will be quite different from violin methods in general.

#### **How well do your materials sell? Where in the world?**

I'm not allowed by my publisher to give exact information about selling numbers. But my books are being distributed in Europe by de Haske/Hal Leonard and by Hal Leonard in

North and South America and Australia. Since I am on Facebook, and before that mainly by e-mail, I get positive reactions from teachers from countries like Canada, USA, Brazil, Spain, France, Switzerland, Germany and of course Holland. The success of my books also depends on the style and structure of music teaching in general in these countries. I hope to learn more about the Swedish musical education and system!



## AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrument för just dig. Vi har instrument i alla prisklasser. Även tillbehör som stråkar, strängar, stöd, harts, etuier etc.

Vi skickar över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver.

Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!

Mattias Sandlund

*Din fiol.*

GERINGSGATAN 2 · NORRFJÄRDEN  
TEL: 0911-20 94 71 · 070-300 00 10  
INFO@DINFIOL.SE · WWW.DINFIOL.SE

## Kortrecensioner

### Easy Concert Pieces for Violin and Piano, del 1

Edited by Peter Mohrs  
Schott Music, ED 21633



Här får vi violinlärare ett mycket användbart nothäfte från Schott: hela 27 småstycken i kronologisk ordning med en CD inkluderad. En del av kompositörerna är välkända och bidrar också med välkända stycken;

Vivaldis teman från både Våren och Hösten lockar säkert de unga violinisterna att öva lite extra.

En del av musiken är mer okänd, och speciellt i slutet av boken får vi ta del av några vackra melodier av Elgar och ett roligt bidrag från cellisten Gabriel Koeppen, som vi träffade under Stråkdagarna i Malmö i januari.

Svårighetsnivån är densamma i hela boken: första läget, legato, detaché, staccato samt lugnt spiccato. Vettiga fingersättningar och mycket bra och enkel utförandeinformation om de olika musikstilarna. Det som också gör sitt är att CD:n låter mycket bra! Violinisten heter Benjamin Bergmann och pianisten Leonid Dorfman – smakfullt spel utan några konstigheter.

Jag ser fram emot att använda materialet till mina elever som har spelat ett par år!

*Päivikki Wirkkala-Malmqvist*

### The Irish Violin Book Edited by Patrick Steinbach Violin arrangements by Heiko Rühmkorf Schott Music, ED 21378

Du får en notbok med ackordanalys samt en CD. Alla melodier är ganska enkla, och du behöver inte kunna lägespel. Först presenteras artisterna, därefter följer ett utförligt förord om spelpraxis i irländsk fiddling. Det

innehåller väldigt många ordförklaringar, och några notexempel, gällande både vänster hand och stråkföringen, men det var egentligen inget jag hade någon större hjälp av. Den bifogade CD:n var däremot till större nytta, den gjorde betoningar och ornament lätta att ta till sig. Klangen och tonbildningen föll mig inte på läppen, men det kanske hör till den irländska stilen? Även intonationen lämnade en del övrigt att önska.

I slutet av boken finns en liten historia/bakgrund för varje melodi. Jag kan tänka mig att använda denna bok som underlag för en ”speldag med irländskt”, och då för elever som har spelat ett par år.

*Päivikki Wirkkala-Malmqvist*



Webbshop: [www.fiolaffaren.se](http://www.fiolaffaren.se)

# Fiolaffären

I STOCKHOLM AB

Stråkinstrument i alla storlekar  
Noter för stråk med tonvikt på undervisning  
Alla strängar skickas portofritt  
Musikaliska presenter för alla tillfällen  
Vi har öppet hela sommaren

## TREVLIG SOMMAR!

Tobaksspinnargatan 4, 08-668 13 15, mån-fre 11-18 & lör 11-15

## Kommentar

I ESTA News nr. 1 i år så blev jag och mitt häfte 12 enkla låtar för nyckelharpa presenterade på ett väldigt trevligt vis. Artikeln inleds så här: "Lärare i nyckelharpa har ingen uppsjö av material att välja bland. Det finns överhuvudtaget inget undervisningsmaterial skrivet för instrumentet, utan man har att plocka bland de traditionella låtar som finns nedtecknade samt leta bland material för andra instrument."



Jag skulle gärna vilja kommentera denna text för att klargöra hur man, eller i alla fall jag och de som jag känner, arbetar som lärare inom folkmusikgenren. Ordet "material" avser i citatet undervisningsmaterial. Något sådant finns förvisso inte, traditionellt sett, för nyckelharpa, lika lite som de traditionella spelmännen på fiol haft något sådant. I det avseendet är det bra att hämta inspiration från läroböcker för andra instrument.

Däremot föreligger, inom folkmusikgenren, ingen som helst brist på material i betydelsen repertoar. Den repertoaren finns i våra huvuden, och vi har lärt oss merparten av densamma från förebilder och vänner. Vi går väldigt sällan till uppteckningar av låtar för att hitta repertoar, för det behöver vi inte. Därför är formuleringen "man har att plocka bland de traditionella låtar som finns nedtecknade" olycklig. Den ger bilden av en lärare som inte har någon egen musikeridentitet, utan måste gräva i arkiv för att finna repertoar. Den ger också bilden av att repertoar alltid måste komma från ett papper. Som sagt så behöver jag, och vi, inga papper, för vi har lärt oss låtarna på gehör, och för dem också vidare på gehör. Självklart lär jag mina elever att läsa noter, men detta sker som en kompletterande verksamhet till själva spelundervisningen.

Det är i det sammanhanget viktigt att förstå skillnaden mellan till exempel en uppteckning av en låt i en låtsamling och en urtext av ett verk av Bach. Det var ju faktiskt Bach som själv skrev ned sitt eget stycke. Däremot har låtarna, vid

nedteckningstillfället, förmodligen spelats i flera generationer sedan de skapades. Dessutom var det oftast människor utan kunskap om folkmusikgenren som åkte runt och tecknade ned låtarna, till exempel till den gigantiska samlingen Svenska låtar.

Folkmusiken lärs alltså verkligen ut på gehör. På riktigt. De flesta svenska låtar finns troligen upptecknade, men dessa uppteckningar lever i ett arkivuniversum parallellt med den verkliga spelvärlden, och är inte en källa till de låtar vi kan. En uppteckning av en låt är inte sanningen. Sanningen finns i våra huvuden, och kommer ur våra instrument. Låtarna lever verkligen ett immateriellt liv och är starkare än någonsin!

Bästa hälsningar

*Ditte Andersson*



**N NILSSON FIOLOGYGGARE AB**  
ETABL 1888

Fina stråkinstrument i  
alla prislägen

- Butik
- Reparationer
- Webbshop

**www.fioler.se**

Erikslustvägen 62, 216 18 Limhamn (Malmö)  
Tel: 040-15 98 03, E-post: info@fioler.se

Medlem av: Entente Internationale des Maitres Luthiers et Archetiers d' Art  
Verband Deutscher Geigenbauer und Bogenmacher e. V.  
Sveriges Violinbyggarmästare



Ta dig ton – eller är det ta dig tid?

Det är maj och det är mycket på gång. Jag försöker organisera sakerna i mitt huvud och kolla almanackan dagligen. Jag blir lite stressad av risken att glömma bort något som jag ska göra.

Till veckan är det instrumentdemonstration och en spelning med Timråfiolerna på torget i Sundsvall för Sveriges hembygdsförbund. Veckan därpå är det vårkonsert på tisdagen, där alla mina elever ska medverka. På torsdagen har vi vårfest på särskolan, där jag ansvarar för ett musikprogram med flera olika grupper. Och på lördagen är det dags för Timråfiolerna att spela på ett äldreboende och sedan vara med och inviga Timrå station och centrum med en marsch. En ny vecka följer då hela kulturskolan ska flytta till en ny skola, och så har jag lovat att komma till gymnasiet och göra en workshop i fiolklass. Så har vi sista skolveckan där jag ansvarar för hela programmen på två avslutningar. Mellan allt det här så har jag mina fritidsintressen: vuxenkören, spelmanslaget och planeringen inför sommarens uppträdanden. Ja, och så har jag folkmusiklägret i sommar också...

Visst är det likadant varje år! Naturligtvis har ni alla lika mycket, men när ni nu får tidningen och läser det här så är allt över, allt har gått bra, och sommarlov har kommit.

Jag klagar inte, jag får ju skylla mig själv som har två jobb och likartade fritidsintressen. Och samtidigt som det är mycket, så tycker jag om mina jobb. Jag tycker det är roligt att undervisa och framträda med mina elever och se dem växa i kunskap och utveckling.

Jag är också medveten om att det är lätt att gå in i väggen och bli utbränd, och jag försöker ta det lugnt emellanåt. Jag försöker vara ute i naturen så

mycket jag kan. Jag har nyss varit ut med hunden Tage och plockat en bukett med vitsippor och gullvivor. Snart kommer äldsta dottern hem och ska umgås med mamma i helgen, och hon har idéer om vad vi kan göra. Kanske åka till Delsbo och åka dressin.

## Samarbete

Speldagen med Timrå stråkelever och fiolelever från Åland gick utmärkt. Vi hade en intensiv speldag med en avslutande, bejublad konsert. Låter det skrytigt? Ja, det gör det nog, men det gick verkligen bra. Jag har inte så gamla elever i Timrå, men de spelar energiskt. Från Åland kom tio barn, varav några var högstadiel elever som spelat i många år. Tillsammans blev det 35 barn. Det som kanske imponerade mest på publiken var att vi spelade Offenbachs Cancan fyrstämigt. Vi spelade också flera lätta folkmelodier, lekte och åt god mat. Föräldragruppen som ställde upp gjorde ett fint jobb och servade oss vad vi behövde.

Nu är vi sugna på fler samarbeten, och kanske får vi ett med Bergs kommuns stråkelever nästa år. Om någon mer är intresserad av att spela med oss så hör av er!

## Material

En dag fick jag ett mejl från Kiruna. När jag var på ESTA-kongressen i Falun satt jag tillsammans med en fiollärare från Kiruna, och det var hon som nu hörde av sig. Hon har brist på material.

Att ha roligt material är så viktigt för att få igång spelglädjen hos barnen. Säkert har ni alla era favoriter som alltid går hem. Tänk om vi skulle hjälpas åt och dela med oss till varandra. Jag har en hel del "lätta låtar" och sitter och knäpar ihop en del superlätta låtar själv också. Den senaste jag har spelat med mina elever är Morfars gänglåt, och de gillar den. Jag delar med mig av den och hoppas att även ni kan sända in bidrag till ESTA News så att vi kan hjälpa varandra bygga upp EN BANK MED BRA LÅTAR. Jag har själv fått många bra melodier/låtar genom samarbeten, och det är jag så tacksam för. Ni är många som är duktiga att skriva och arrangera, och om materialet inte är utgivet på förlag så kan vi kopiera fritt, om vi får tillstånd av varandra.

Låt oss hjälpas åt!

Varma sommarhälsningar

Marita Sandberg – fiolpedagog  
marita.sandberg@bredband2.com

# MORFARS GÅNGLÅT

Marita Sandberg

Violin 1

Violin 2

Musical notation for Violin 1 and Violin 2, measures 1-4. The key signature is two sharps (F# and C#) and the time signature is 4/4. Violin 1 plays a melody with eighth and quarter notes, while Violin 2 provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes.

Vln. 1

Vln. 2

5

Musical notation for Violin 1 and Violin 2, measures 5-8. Measure 5 is marked with a '5' above the staff. The notation continues with similar melodic and harmonic patterns as the previous system.

Vln. 1

Vln. 2

9

Musical notation for Violin 1 and Violin 2, measures 9-12. Measure 9 is marked with a '9' above the staff. The notation continues with similar melodic and harmonic patterns.

Vln. 1

Vln. 2

13

Musical notation for Violin 1 and Violin 2, measures 13-16. Measure 13 is marked with a '13' above the staff. The notation continues with similar melodic and harmonic patterns.

## Nya medlemmar

Ida Maria Schwahn  
Stålbogavägen 3, nb  
124 56 Bandhagen  
V/Vla

## Kurser

### Stegeborgsläget 2013

Norrköpings Suzukiförening ordnar musikläger på Stegeborgsgården, vid kusten strax utanför Norrköping, 16–18 augusti. Förutom ett intensivt spelande, så blir det tid för bad, lägerbål, hiphop, aerobics, ”Suzukiolympiad” och spökvandring.

För mer information och anmälan se [www.norrkopingsuzuki.se](http://www.norrkopingsuzuki.se).

### Nordisk orkesterakademi

Nordisk orkesterakademi anordnas av Helsingborgs symfoniorkester och syftar till att ”ge ungdomar som tänker sig en musikerkarriär möjlighet att prova sina vingar i ett professionellt sammanhang”. Kursen riktar sig till ungdomar mellan 16 och 25 år från de nordiska länderna och äger rum i Helsingborgs konserthus mellan 28 oktober och 1 november, då den avslutas med en konsert. Orkestern kommer att bestå till hälften av kursdeltagare och till hälften av medlemmar i Helsingborgs symfoniorkester. Dirigent och konstnärlig ledare är Fredrik Burstedt. Ansökan sker med videoklipp inskickat senast 1 augusti.

För mer information se [www.helsingborgskonserthus.se/familj/nordisk-orkester-akademi](http://www.helsingborgskonserthus.se/familj/nordisk-orkester-akademi).



*Tomas Lundström.*

## Jan Wallanderpriset

Klanan Lundström fortsätter att kamma hem priser. Förra året fick violasten Sofia Hansen (tidigare Lundström) motta Jan Wallanderpriset, och i år fick hennes yngre bror Tomas Lundström samma ära. Priset innebär att han under en längre tid kommer att få använda en cello byggd i Neapel 1741 av Ianuarius Gagliano.

Jan Wallanderpriset är instiftat av Handelsbanken tillsammans med Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och går varje år till en framstående stråkstuderent vid någon av Sveriges musikhögskolor. Priset har fått sitt namn från Handelsbankens tidigare VD och ordförande, numera hedersordförande, Jan Wallander. Cello kompletterar den stråkkvartett av Gaglianoinstrument som nu ingår i samlingen Handelsbanken Classic Instruments och ägs av en stiftelse.

Tomas Lundström är född 1988 och började spela cello som fyraåring. När han var sex år vann han TV3:s talangjakt Juniorchansen, vilket resulterade i att han representerade Sverige i den internationella tävlingen Bravo Bravissimo i Cremona, Italien. I januari 1998 reste han till Moskva som Spivakovstipendiat och studerade för professor Natalja Schahovskaja och Alexey Seleznev. Studierna fortsatte därefter för Mats Rondin i Stockholm. År 2007 vann Tomas Riksförbundet Unga Musikanters solisttävling, och han har också vunnit första pris i 21st Century Art Competition i Mänttä-Vilppula, Finland.

I dag går Tomas Lundström avancerad påbyggnadsutbildning vid Kungl. Musikhögskolan/Edsbergs slott med Thorleif Thedéen som huvudlärare. Han har tidigare erhållit kandidat- och masterexamen vid KMH för professor Ola Karlsson.

[www.jwpriset.se](http://www.jwpriset.se)

## In memoriam

### Erling Blöndal Bengtsson

Den danske cellisten och pedagogen Erling Blöndal Bengtsson har avlidit. Han föddes i Köpenhamn 1932 och började ta lektioner vid fem års ålder för Fritz Dietzmann. 1948 blev han elev till Gregor Piatigorsky vid Curtis Institute of Music i Philadelphia. Efter ett års studier blev han assistent till sin lärare, för att 1950–53 ha en egen celloklass på Curtis.

Erling Blöndal Bengtsson har varit solist runt hela världen och gjort många inspelningar. Han var oerhört betydelsefull för den moderna nordiska musiken och har uruppfört 14 cellokonserter av nordiska kompositörer. Som lärare var han framför allt verksam vid Det Kongelige Danske

Musikkonservatorium i Köpenhamn, Edsbergs musikinstitut, Hochschule für Musik i Köln och University of Michigan School of Music.

[www.erlingbb.com](http://www.erlingbb.com)

## János Starker

Ytterligare en cellolegend som har gått ur tiden är János Starker. Han föddes i Ungern 1924 i en judisk familj, gav sin första konsert som sexåring och började två år senare undervisa andra barn. När han var tolv år hade han fem elever regelbundet. Starker studerade vid Lisztakademien i Budapest för Adolf Schiller och gjorde sin solistdebut med Dvořáks cellokonsert vid 14 års ålder med tre timmars varsel, när den ordinarie solisten blivit indisponibel.

Mot slutet av andra världskriget tillbringade János Starker, tillsammans med sina föräldrar, tre månader i ett nazistiskt interneringsläger på en ö i Donau. Alla tre överlevde, men János två äldre bröder försvann och blev förmodligen skjutna av nazisterna.

1948 emigrerade Starker till USA, där han var verksam som solist, solocellist och pedagog. I över 50 år undervisade han vid Indiana University Jacobs School of Music. Han gjorde fler än 160 inspelningar, mest känd är hans skiva med Bachs cellosviter från 1997 som vann en Grammy.

János Starker var en tekniskt fulländad cellist som, till skillnad från samtida kollegor som Piatigorsky och Rostropovich, satt still i båten och använde ett sparsmakat vibrato. Ett överdrivet vibrato, sa Starker, "is like a woman smearing her whole face with lipstick." Somliga tyckte att hans spel saknade passion, till vilket han svarade: "I don't want to be one of those musicians who appears to be making love to himself onstage." Förutom musiken blev János Starker känd för sina starka åsikter i många frågor och sin stora passion för whiskey och cigaretter (mot slutet av sitt liv skar han dock ner antalet cigaretter från 60 till 25 om dagen).

Som ytterligare ett svar till dem som tyckte att hans spel var kyligt och reserverat skapade Starker, på förslag från den legendariske teaterproducenten Joseph Papp, en turnerande show kallad "An evening with János Starker". Han tog med sig alla sina passioner ut på scenen – cello, åsikterna, whiskeyn och cigaretterna – och förtrollade publiken med både musik och allsköns berättelser från sitt liv i den klassiska musikvärlden, på den tid den fortfarande innehöll färgstarka personligheter.



*Två legendariska cellister och pedagoger har lämnat oss: Erling Blöndal Bengtsson och János Starker.*

## Violaskämt

Uppskattningsvis 353 violaster var samlade i Portos musikkonservatorium i Portugal 19 maj för att slå rekordet för världens största violaensemble. Tillställningen anordnades av the Portuguese Viola Association, som en del i den konferens man anordnar vartannat år, i ett försök att slå sitt eget rekord på 321 violaster från 2011. Resultatet är ännu inte vidimerat av Guinness World Records, men förmodligen så är historiens största violaskämt ett faktum.

Gruppen samlades först i ett köpcenter för en "flashmob", för att sedan flytta till konservatoriet för en konsert med fyra verk för violaensemble. Även violaster från andra länder var inbjudna, som Kenneth Martinson, ordförande för the International Viola Society.

[www.internationalviolasociety.org](http://www.internationalviolasociety.org)

## Bad boy Johnny

Den 9 maj fick polisen i Atlanta, USA, ett telefonsamtal från en medborgare som ville rapportera ett brott som pågick.

– Good afternoon, Operator 80. How can I help you?

– I'm on the westbound platform, Five Points. You've got a white male, black shirt, playing all kinds of instruments.

– What kind of instrument?

– Right now, he's got a violin looks like...

Den amerikanske violinisten Juan Pablo Chavez från New York, som framträder under artistnamnet Johnny Arco, fick spendera fem dygn bakom galler efter att ha spelat i tunnelbanan på stationen Five Points i Atlanta. När polisen kom till platsen sa de åt Chavez att lämna stationen, eftersom det krävs tillstånd för att spela i tunnelbanan. När han istället protesterade och började fråga folk på perongen om de hade tyckt om hans framträdande, så fick polisen nog och arresterade honom. Han åtalades senare för att ha sålt skivor utan tillstånd.

– This young man, as talented as he may have been, was in violation of state law, kommenterade Lyle Harris, talesperson för tunnelbanan i Atlanta.

– We love music and we love musicians, but the one thing we can't tolerate, and what our police department can not abide by, is people who are going on the system and breaking the law.

[www.johnnyarco.com](http://www.johnnyarco.com)



*Johnny Arco.*



SEBASTIAN SKARP

VIOLINATELJÉ



Expertis, värderingar och handel.



Member of Entente Internationale des  
Maîtres Luthiers et Archetiers D'Art



SVERIGES  
VIOLINBYGGARMÄSTARE

Violoncell byggd av Sebastian Skarp

Sebastian Skarp Violinateljé, Regeringsgatan 72, 111 39 Stockholm.  
Tel: 08-22 24 20, [www.sebastianskarp.se](http://www.sebastianskarp.se)